

สรุปรายงานการสัมมนา
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
ที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร

๑. ประเด็นหารือ/เรื่องการมีส่วนร่วม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) โดย กลุ่มพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย ได้จัดการสัมมนา เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) สร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับใช้และเข้าข่ายที่จะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ จำนวน ๘ ฉบับ และ (๒) รับฟังข้อคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว และจะได้ทราบว่ามีผลการบังคับใช้แล้ว ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมาย คุ่มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชน หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนอย่างไร ประกอบด้วย กฎหมายจำนวน ๘ ฉบับ ดังนี้

- (๑) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๓) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๔) พระราชบัญญัติบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๕) พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๙/๒๕๖๐ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ
- (๗) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบสุขแห่งชาติ ที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา
- (๘) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

๒. ผู้เข้าร่วม/ผู้มีส่วนร่วม จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๖๒ แห่ง ๒๒๒ คน

๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

(๑) ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๒) นายสุภัทร บุญส่ง ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

(๓) นายกิตติกร ภู่อำชัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

(๔) ผู้แทน กอง/กลุ่ม/ศูนย์ สป.อว.

๒.๒ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๕๑ แห่ง (ภาคผนวก ๑)

๒.๓ ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

(๑) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

(๒) กรมวิทยาศาสตร์บริการ

(๓) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

(๔) สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ

(๕) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม

(๖) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(๗) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(๘) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

(๙) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

(๑๐) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

๓. สรุปประเด็นสำคัญ/ประเด็นหารือ จากการสัมมนา

กลุ่มพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย สป.อว. ได้สรุปข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา สำคัญดังนี้

๓.๑ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการอุดมศึกษา เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๔๒ กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาแก่สาธารณะ มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับมาตรา ๑๐ วรรคสอง ที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเปิดเผยผลการดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่รัฐมนตรีกำหนด และมาตรา ๑๑ วรรคสอง

(๒) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณด้านการอุดมศึกษา

(๒.๑) กระบวนการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาในมาตรา ๔๕ (๓) ต้องดำเนินการโดยใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับมากเกินความจำเป็น ได้แก่ พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ (๒) และมาตรา ๑๒ (๑) และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังกล่าว และอาจไม่ทันตามกรอบเวลาที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

(๒.๒) การกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษา และสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาทำหน้าที่พิจารณาค่าของประมาณรายจ่ายประเภทงบลงทุนและงบเงินอุดหนุน ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการ

ของประเทศของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในความรับผิดชอบของกระทรวง ก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณ ทำให้กระบวนการพิจารณาคำขอของงบประมาณมีหลายขั้นตอนเกินความจำเป็นและก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ

(๒.๓) บทบัญญัติมาตรา ๔๒ (๑) และ (๒) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา ทำคำขอของบุคลากร งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ เสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง แต่พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กรณีจึงทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินการตามกฎหมายทั้งสองฉบับว่าการจัดทำคำขอของงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองประเภทดังกล่าวจำเป็นต้องเสนอต่อรัฐมนตรีก่อนหรือไม่ อย่างไร

(๓) ประเด็นการควบคุมและการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

(๓.๑) บทบัญญัติมาตรา ๕๑ วรรคสอง ไม่ได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำรงต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษาหยุดการปฏิบัติหน้าที่ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ หรือให้ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานแห่งอื่น และแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษากรณีที่การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ต่อส่วนรวม ทำนองเดียวกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของกระทรวงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของมาตรา ๕๑ ให้สอดคล้องกับคำสั่งดังกล่าวต่อไป

(๓.๒) นอกจากนี้ ประเด็นการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา เห็นควรนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในข้อ ๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มากำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ในแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรอง ทำให้สถาบันอุดมศึกษาเกิดปัญหาการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าวกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง

(๓.๓) บทบัญญัติมาตรานี้เป็นการขยายอำนาจควบคุมสั่งการของกระทรวง หากมีการกระทำผิดกฎหมาย องค์การตรวจสอบสามารถใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่ได้อยู่แล้ว ผิดกฎหมายหรือไม่ศาลคือผู้ตัดสินไม่ใช่ความเห็นของกระทรวง วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยคือเป็นอิสระทางวิชาการ ไม่ใช่การถูกควบคุม ต้องตัดอำนาจส่วนกลางออกใช้การกระจายอำนาจให้มหาวิทยาลัย ทำได้เพียงสนับสนุนส่งเสริมกำกับดูแล แทนการควบคุมสั่งการ

(๓.๔) ควรมีการกำกับติดตามสถาบันการอุดมให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ฉบับนี้อย่างเคร่งครัด เนื่องจากการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านธรรมาภิบาล

(๓.๕) กรณีมาตรา ๗๐ เห็นว่า การกำหนดไว้เฉพาะกรณีการจ้าง วาน ไขให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา หรือขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งเป็นการระบุที่เฉพาะเจาะจง และยังไม่ครอบคลุมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในทางมิชอบอย่างอื่น เช่น การขอทุนวิจัย การนำไปใช้เป็นผลงานสำหรับแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เป็นต้น ดังนั้น จึงควรปรับปรุงถ้อยคำในบทบัญญัติดังกล่าวโดยให้รวมถึงการดำเนินการเพื่อประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้เฉพาะเจาะจงนั้นแล้วด้วย

(๔) ประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา เห็นว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการตรวจสอบหลักสูตรและการตรวจสอบ การดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนอำนาจหน้าที่ของ กมอ. หรือบุคคลซึ่งได้รับการ แต่งตั้งหรือมอบหมายจาก กมอ. ในการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการ การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจนในกระบวนการ ขั้นตอน ตลอดจนอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ทำให้การดำเนินการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบ การดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอาจมีความซ้ำซ้อนกัน จึงดำเนินการได้ค่อนข้างล่าช้า

(๕) ประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดการอุดมศึกษา เห็นว่า การกำหนดให้ การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต เป็นการบัญญัติ ที่เป็นนามธรรมมากเกินไป เช่น คำว่า “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ” จะต้องตีความถ้อยคำดังกล่าว ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันและไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของพระราชบัญญัติได้

(๖) ประเด็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล เห็นว่า แนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ในสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเนื้อหา ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาหลายฉบับ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถ ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าวได้

๓.๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้ ดังนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างของกระทรวง (มาตรา ๘) เนื่องจากสำนักงาน ปลัดกระทรวงในปัจจุบันมีภารกิจเป็นจำนวนมาก ทั้งการจัดและส่งเสริมการศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดทำ ข้อเสนอแนะนโยบายและแผนด้านการอุดมศึกษา จัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา และการจัดทำมาตรฐาน การอุดมศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา การกำกับ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับภารกิจโดยทั่วไปของสำนักงานปลัดกระทรวงของ กระทรวงต่าง ๆ ดังนั้น จึงอาจกำหนดให้มีหน่วยงานขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษาให้เกิด ความชัดเจนและมีความเหมาะสมในการกำกับดูแลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นต่อไป

(๒) ประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่ และอำนาจปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เนื่องจากมาตรา ๑๙ (๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในกระทรวงรองจากรัฐมนตรี จึงอาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการของมหาวิทยาลัยในกำกับซึ่งมหาวิทยาลัยในกำกับมิใช่ ส่วนราชการในกระทรวง ในการนี้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจะมีอำนาจ อนุมัติการลาหรืออนุมัติเรื่องอื่น ๆ สำหรับข้าราชการของมหาวิทยาลัยในกำกับได้หรือไม่เนื่องจาก ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการ ในกระทรวงเท่านั้น

(๓) ประเด็นเกี่ยวกับการรักษาการของ กกอ. และ กมอ. กรณีคณะกรรมการดังกล่าว พ้นจากตำแหน่งตามวาระ เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๕ ไม่ได้กำหนดให้กรรมการซึ่งครบ วาระการดำรงตำแหน่งแล้วอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง ใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งจนครบวาระแล้วจึงพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายและไม่มี อำนาจดำเนินงานใด ๆ ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนั้นต่อไปได้ ทำให้เกิดปัญหาความต่อเนื่องใน

การกำกับดูแลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงระยะเวลาช่วงที่มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวใหม่ จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยกำหนดบทบัญญัติให้ กกอ. และ กมอ. กรรมการซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้วอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

(๔) ประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (มาตรา ๒๑ (๑)) ในส่วนของแผนปฏิบัติการการอุดมศึกษาเป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดและวางแนวทางในการจัดทำแผนดังกล่าวและแจ้งมายังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือไม่เนื่องจากตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนปฏิบัติราชการเพื่อบริหารงานของหน่วยงานอยู่แล้ว

(๕) ประเด็นเกี่ยวกับฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษาและฐานข้อมูลการอุดมศึกษา (มาตรา ๒๖ (๔))

(๑) เนื่องจากมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษาและฐานข้อมูล มาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับ ทำให้เกิดความสับสนใจการกำกับดูแลและการบังคับใช้ นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการเกี่ยวกับฐานข้อมูลดังกล่าวจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติในการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๒) กฎหมายไม่ได้กำหนดบทนิยามเกี่ยวกับฐานข้อมูลการอุดมศึกษาและฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษาไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำและการกำหนดมาตรฐานของฐานข้อมูลทั้งสองฐานข้อมูลดังกล่าว

๓.๓ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

- ประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

เห็นว่า ควรเสนอให้แก้ไขเฉพาะกรณีการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเท่านั้นซึ่งการเปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนประเภทเป็นคนละกรณีกัน และเกี่ยวพันกับกฎกระทรวงจำนวนหลายฉบับ ควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ถ้าจะมีเพียงแค่การยื่นคำขอ โดยที่ไม่มีการพิจารณาเลย อาจจะยังไม่เหมาะสม

- ประเด็นเรื่องการกำหนดให้มีกรรณการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคืนให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งในกรณีเลิกกิจการ

เห็นว่า ไม่ควรมีการปรับแก้ไข เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เคยมีข้อสั่งการให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทบทวนในประเด็นดังกล่าวว่าจะเป็นเหตุให้มีการหาผลประโยชน์หรือหลีกเลี่ยงภาษีอากรหรือไม่ และคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้เคยมีมติแล้วว่าในประเด็นดังกล่าวไม่สมควรที่จะมีการแก้ไขเนื่องจากไปเกี่ยวพันกับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น แม้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาอันเป็นการบริการสาธารณะอย่างหนึ่งก็ตาม แต่ก็สามารถหารายได้เพิ่มเติมเหนือรายจ่ายได้ประกอบกับเคยมีการหารือในประเด็นดังกล่าวไปยังกรมสรรพากรแล้ว ซึ่งกรมสรรพากรได้ตอบว่าควรมีการเสียภาษีในการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน

- ประเด็นเกี่ยวกับเป็นคณาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกินหนึ่งแห่งไม่ได้

เห็นว่า ยังต้องมีการกำหนดไว้ เนื่องจากคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะประกอบด้วยคณาจารย์ประจำและคณาจารย์พิเศษ ซึ่งในส่วนของคณาจารย์ประจำนั้นจะต้องทำงานเต็มเวลา ถ้าหากไม่มีการกำหนดไว้อาจจะทำให้มีคณาจารย์ประจำอยู่ในหลายที่และจะไม่สามารถทำงานเต็มเวลาได้ ซึ่งจะไม่สอดคล้องกับคำนิยามของคำว่าคณาจารย์ประจำตามที่กฎหมายกำหนดไว้

- ประเด็นเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

เห็นว่า ควรมีการแก้ไขในส่วนของการเช่า การซื้อและการขายทรัพย์สิน ให้เป็นอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายใน ๓๐ วัน โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- ประเด็นเกี่ยวกับกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น

ในนิติบุคคลนั้น ควรมีการแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

เห็นว่า ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาต ควรกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบด้วย

๓.๔ พระราชบัญญัติบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติบริหารส่วนงานภายในฯ ดังนี้

(๑) ควรจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ควรมีการปรับปรุงเกี่ยวกับการใช้งบประมาณให้มีความชัดเจนกว่าปัจจุบัน โดยกำหนดให้ไม่สามารถนำงบประมาณแผ่นดินมาใช้บริหารจัดการส่วนงานภายในได้ ไม่ว่าจะ เป็นงบบริหารหรืองบจ้างบุคลากร

(๓) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นการขัดแย้งกับกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยปรากฏข้อเท็จจริงในปัจจุบันว่า มีการจัดตั้งส่วนงานภายในระดับกองในส่วนราชการ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานที่กำหนดตำแหน่ง การกำหนดระดับตำแหน่ง หรือการแต่งตั้งข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย ซึ่งหน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่ากองนั้น โดยปกติจัดเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งการกำหนดตำแหน่งและระดับตำแหน่งในหน่วยงานดังกล่าวนั้นต้องพิจารณาและวิเคราะห์ภารกิจของตำแหน่งตามโครงสร้างส่วนราชการเป็นสำคัญ

(๔) ประเด็นปัญหาอื่น ๆ ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๔.๑) ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา

(๔.๒) กรณีการนำบุคลากรที่มีอยู่เดิมไปปฏิบัติงานในส่วนงานภายใน ตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งกำหนดว่า ในการพิจารณาจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาการจัดตั้งและดำเนินงานจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาในเรื่อง ระบบการบริหารงานบุคคล ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ และไม่มีผลเป็นการเพิ่มอัตราค่าจ้างบุคลากรที่ใช้งบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งต้องไม่กระทบต่อการบริหารจัดการอัตราค่าจ้างคนในภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจให้บุคลากรเดิมที่มีอยู่แล้วไปปฏิบัติงานในส่วนงานภายในที่จัดตั้งขึ้นได้ กรณีดังกล่าวไม่ได้กำหนดแนวทางหรือเงื่อนไขไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ในทางปฏิบัติ สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการไม่ถูกต้อง โดยมีการนำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (เงินงบประมาณแผ่นดิน) ไปกำหนดไว้ในส่วนงานภายใน หรือมีการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (งบประมาณแผ่นดิน) ให้ดำรงตำแหน่งหรือดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในส่วนงานภายในนั้น อันกระทบต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน

ซึ่งขัดกับหลักการสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่จะต้องดำเนินการด้วยเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา

๓.๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๓

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้คงไว้โดยไม่ต้องมีการยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติม

๓.๖ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๙/๒๕๖๐ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ

ผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์และแนวทางการปรับปรุงกฎหมายทั้ง ๒ ประเด็น ดังนี้

(๑) การจัดให้มีสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) และเขตเศรษฐกิจอื่นที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๒) การที่สถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสถานศึกษาเอกชน ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและภายนอกของสถาบันอุดมศึกษา

โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ประการแรก ควรเปลี่ยนคำสั่งนี้เป็นพระราชบัญญัติ ประการที่สอง เห็นว่ามีข้อขัดข้องในการดำเนินงานตามกฎหมายนี้เนื่องจากทับซ้อนกับหลักสูตรแซนด์บ็อกซ์ (Higher Education Sandbox) หรือการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัย หากต้องการเน้นการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศมาทำความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของไทยและเปิดหลักสูตรสามารถดำเนินการผ่านกระบวนการของหลักสูตรแซนด์บ็อกซ์ได้

๓.๗ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบสุขแห่งชาติ ที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้ ดังนี้

- ข้อ ๒ ของคำสั่งนี้ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ให้สถาบันอุดมศึกษามีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างไรก็ดี ปัจจุบันศาลปกครองสูงสุดได้มีแนวคำวินิจฉัยในประเด็นนี้ชัดเจนเป็นที่ยุติแล้ว และหน่วยงานต่าง ๆ ก็ได้รับทราบแนวคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้วด้วย สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยนั้น ให้เหตุผลว่าบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเองก็มีความรู้ความสามารถ เข้าใจบริบทภายในของสถาบันอุดมศึกษาได้ดีกว่า และสามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้เช่นกัน

- ข้อ ๓ ของคำสั่งนี้ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่า มีส่วนแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาได้ ควรให้มีการบังคับใช้ต่อไป นอกจากนี้ ข้อ ๓ คำสั่งนี้ยังมีผลไปถึงการเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งของผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดีเกินกว่า ๖ เดือน มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งด้วย อย่างไรก็ตาม มีข้อควรกังวลว่าการให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งได้เกินกว่า ๖ เดือน นั้น ส่งผลให้บางสถาบันอุดมศึกษาไม่เร่งรัดดำเนินการเพื่อให้ได้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษากำหนดซึ่งไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลเช่นกัน

- ข้อ ๔ ของคำสั่งนี้ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการให้คณาจารย์และบุคลากรอื่นของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์แต่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิเลือกและดำรงตำแหน่งในสภาคณาจารย์ได้ ทั้งนี้ มีผู้แสดงความเห็นเพิ่มเติมด้วยว่าควรให้ผู้แทนบุคลากรสายสนับสนุนในสัดส่วนที่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งสภาคณาจารย์และควรให้บุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะและเชี่ยวชาญเฉพาะเป็นส่วนหนึ่งการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร หรือบุคลากรสายวิชาการด้วย

๓.๘ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหารัฐธรรมนูญในสถาบันอุดมศึกษา

ผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์และแนวทางการปรับปรุงกฎหมายทั้ง ๓ ประเด็น ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์การดำเนินการให้ได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา และกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา

(๒) การให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดในสถาบันอุดมศึกษาหยุดการปฏิบัติหน้าที่ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือให้ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่น และแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษา

(๓) การให้สภาสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการทางปกครองและโทษทางอาญา

โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ ควรนำคำสั่งนี้ไปรวมกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือควรยกเลิกคำสั่งนี้และเปลี่ยนเป็นกฎหมายประเภทอื่น ให้มีผลบังคับอย่างเหมาะสม

๔. การนำผลการมีส่วนร่วมไปปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินงาน

๔.๑ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ปอว.) ได้เห็นชอบ “รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ” และลงนามใน “รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ” เพื่อแจ้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ในระบบกลางทางกฎหมายต่อไป (ภาคผนวก ๒)

๔.๒ “ระบบกลางทางกฎหมาย” เป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว มีจุดประสงค์ให้ประชาชน องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการร่างกฎหมายด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายที่ตนเป็นเกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดย สป.อว. ได้เผยแพร่ข้อมูล “รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ” ที่ลงนาม ตามข้อ ๔.๑ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjl๑MURHOV๙MOVdfRUPTLRFTkQ=>

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjl๑MoRHQV๙MOVdfRUPTLRFTkQ=>

(๓) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjl๑NERHOV๙MOVdfRUPTLRFTkQ=>

(๔) พระราชบัญญัติบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjll๒MURHOV๙MOVdfRUPTLRFTkO=>

(๕) พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๓

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjll๓MERHOV๙MOVdfRUPTLRFTkO=>

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๙/๒๕๖๐ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjll๒NURHOV๙MOVdfRUPTLRFTkO=>

(๗) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบสุขแห่งชาติ ที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjll๒NERHOV๙MOVdfRUPTLRFTkO=>

(๘) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

<https://law.go.th/ProjectTimeline?projectId=Mjll๒NkRHOV๙MOVdfRUPTLRFTkO=>

โดย สป.อว. จะได้รวบรวมข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากประชาชน/องค์กรหน่วยงานที่มีส่วนร่วมผ่านระบบกลางทางกฎหมายตาม Link ดังกล่าวข้างต้น ไปปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. บรรยายการสัมมนา เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

กล่าวเปิดสัมมนาฯ

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล

รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ภาคผนวก ๑

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมการสัมมนา
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๓. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
๔. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
๕. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
๖. มหาวิทยาลัยพะเยา
๗. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๙. มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๐. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๑. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
๑๒. มหาวิทยาลัยนครพนม
๑๓. มหาวิทยาลัยนเรศวร
๑๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
๑๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
๑๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
๑๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
๑๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
๑๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๒๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
๒๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
๒๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๒๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
๒๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๒๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๒๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
๒๘. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
๒๙. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๓๐. สถาบันดนตรีกัลยวัฒนา
๓๑. สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
๓๒. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

๓๓. สถาบันวิทยาลัยชุมชน
๓๔. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
๓๕. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
๓๖. มหาวิทยาลัยชินวัตร
๓๗. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
๓๘. มหาวิทยาลัยตะวันออกเฉียงเหนือ
๓๙. มหาวิทยาลัยรังสิต
๔๐. มหาวิทยาลัยราชธานี
๔๑. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
๔๒. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
๔๓. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
๔๔. มหาวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
๔๕. วิทยาลัยทองสุข
๔๖. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
๔๗. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
๔๘. สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน มหาวิทยาลัยชีวิต
๔๙. สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
๕๐. สถาบันรัชต์ภาคย์
๕๑. สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ภาคผนวก ๒

สำเนาหนังสือขอความเห็นชอบการนำข้อมูล
รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ
ไปเผยแพร่ใน “ระบบกลางทางกฎหมาย” <https://law.go.th/>

บันทึกข้อความ

ปลัดกระทรวง
เลขรับ 2780
วันที่ 21 มิ.ย. 67
เวลา 09.03 น.

รอง ปอว. (ศุภชัย)
เลขรับ 7869
วันที่ 5 มิ.ย. 2567
เวลา 17.17

12A2
ท.อ.อ.อ.
อ.ช.อ.

ส่วนราชการ กทม. พก. โทร. ๓๘๙๖ (จีระ)

ที่ อว ๐๒๐๑.๒(๑.๑๕)/ ๕๘๓ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ

เรียน ปอว. ผ่าน รอง ปอว. (ศาสตราจารย์ศุภชัย ปทุมนากุล)

สรุปเรื่อง

๑. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใด เป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้น โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์ต้องดำเนินการ โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการตามหมวด ๑ บททั่วไป และ หมวด ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย (เอกสารแนบ ๑)

๒. รมว.อว. ในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อว. ได้ดำเนินการ ประกาศรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย จำนวน ๗๓ ฉบับ โดยมีกฎหมายที่ สป.อว. มีหน้าที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ จำนวน ๘ ฉบับ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๕) พระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าเงินงานของศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งชาติภาค เอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๓

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไข ปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

(๗) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๖๐ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการ การศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ

(๘) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขการบริหารงาน ของสถาบันอุดมศึกษา

๓. กฎกระทรวงกำหนดกรอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑ ได้กำหนดให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้กระทำครั้งแรกไม่ช้ากว่าห้าปีนับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (เอกสารแนบ ๒)

/๔. สป.อว. ...

กฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย แล้ว เห็นว่า กฎหมายกำหนดให้ ผู้รักษาการตามกฎหมายประกาศรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์และ ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมายครั้งแรกไม่ช้ากว่า ๕ ปีนับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ สำหรับวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ กฎหมายนั้น ให้ประเมินว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อย เพียงใด คำนึงถึงภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม แก่ประชาชนหรือไม่ เพียงใด โดยให้มีการรับฟังความคิดเห็นประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์จากผู้ซึ่งมีสิทธิหรือ หน้าที่หรือได้รับผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งหน่วยงานที่ปฏิบัติตามและบังคับการให้ เป็นไปตามกฎหมาย และเมื่อหน่วยงานรับฟังความคิดเห็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานมีหน้าที่จัดทำรายงาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามแบบแนบท้ายแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและแจ้งผล การประเมินผลสัมฤทธิ์ในระบบกลางทางกฎหมายต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สป.อว. ได้ออกประกาศ เรื่องการรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ และได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว สป.อว. จึงมีหน้าที่จัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดังกล่าว เพื่อแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ในระบบกลางทางกฎหมายต่อไป ในกรณี กทม. ได้จัดทำรายงาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดังกล่าวเป็นไปโดยครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์ การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการประเมินผล สัมฤทธิ์ของกฎหมาย ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กำหนด จึงเห็นควรลงนามในรายงานการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ เพื่อแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ในระบบกลางทางกฎหมายต่อไป

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

กทม. จึงเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณาดังนี้

๑. เห็นชอบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ และให้แจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ในระบบกลางทางกฎหมาย
๒. ลงนามในรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สป.อว. จำนวน ๘ ฉบับ

เห็นชอบ
ลงนามแล้ว

(นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์)

ปอว.

10 เม.ย. 2567

พิพ.

(นายสุภัทร บุญส่ง)

ผอ.กมม.